

Cyllid &
Thollau EM

Credyd Treth Plant a Chredyd Treth Gwaith

Pam y mae gordaliadau'n digwydd

Cynnwys

	Tudalen
Rhagarweiniad	1
Newid yn eich incwm	1
Rydych wedi gwahanu oddi wrth eich partner, neu'n dechrau byw gyda phartner	3
Nid ydych yn adnewyddu'ch credydau treth mewn pryd	3
Newid yn eich costau gofal plant	4
Mae'ch plentyn yn gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch, neu hyfforddiant cymeradwy	4
Cynnwys plant ar eich hawliad	5
Rydych yn rhoi'r gorau i weithio neu'n lleihau'ch oriau	5
Rydych yn cael budd-daliadau ar sail cyfraniadau	5
Rydych yn cael budd-daliadau ar sail incwm	6
Yn aml telir credydau treth ymlaen llaw	6
Nid ydych yn gwirio'ch hysbysiad o ddyfarniad ac yn rhoi gwybod os yw'n anghywir	7
Rydych yn hawlio Credyd Cynhwysol	7
Rydych yn hawlio Gofal Plant sy'n Rhydd o Dreth	8
Os byddwn yn gwneud camgymeriad	8
Rhagor o wybodaeth	9

Mae gennym ystod o wasanaethau ar gyfer pobl anabl. Mae'r rhain yn cynnwys arweiniad mewn Braille, ar sain ac mewn print bras. Mae'r rhan fwyaf o'n ffurflenni hefyd ar gael mewn print bras. Cysylltwch â Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM am ragor o wybodaeth.

Yr Iaith Gymraeg

Ffoniwch 0300 200 1900 i gael fersiynau Cymraeg o ffurflenni a chanllawiau.

Eich hawliau a'ch rhwymedigaethau

Mae 'Siarter CThEM' yn egluro'r hyn y gallwch ei ddisgwyl gennym ni, a'r hyn a ddisgwyliwn gennych chi.

 Mae rhagor o wybodaeth i'w chael yn

www.gov.uk/government/publications/hmrc-charter.cy

Mae Credydau Treth yn hyblyg ac maent yn newid pan fo'ch bywyd yn newid. Os na fyddwch yn rhoi gwybod i ni ar unwaith pan fo pethau'n newid, efallai y cewch eich gordalu.

Rhagarweiniad

Mae'r arweiniad hwn yn rhoi gwybod i chi am rai o'r rhesymau mwyaf cyffredin sy'n esbonio pam y gallech gael gormod o gredydau treth (gordaliad).

Newid yn eich incwm

Mae credydau treth yn seiliedig ar eich incwm yn ogystal ag ar eich amgylchiadau teuluol.

Pan gyfrifwn gyntaf beth i'ch talu, edrychwn ar eich incwm ar gyfer y flwyddyn dreth ddiwethaf – mae blwyddyn dreth yn rhedeg o 6 Ebrill un flwyddyn hyd at 5 Ebrill y flwyddyn nesaf.

Os nad oes gennym yr wybodaeth hon, mae'n bosibl y defnyddiwn eich incwm o'r flwyddyn cyn y flwyddyn dreth ddiwethaf.

Os bydd eich incwm yn gostwng

Os yw'ch incwm blynyddol ar gyfer y flwyddyn dreth bresennol yn is na'ch incwm ar gyfer y flwyddyn ddiwethaf, efallai y cewch gredydau treth ychwanegol ar gyfer y flwyddyn bresennol. Po isaf eich incwm, mwyaf o gredydau treth y gallech eu cael. Ond pan fydd eich incwm yn gostwng, mae'n bosibl na fydd yn effeithio ar eich taliadau tan y flwyddyn ganlynol.

Dylech bob amser roi gwybod i ni os yw'ch incwm yn gostwng, a hynny er mwyn helpu i wneud yn siŵr eich bod yn cael y swm cywir o gredydau treth.

Os bydd eich incwm yn gostwng £2,500 neu lai, a bod eich holl amgylchiadau eraill yn aros yr un fath, ni fydd hyn yn effeithio ar eich taliadau tan y flwyddyn ganlynol. Byddwn yn defnyddio'ch ffigur incwm newydd i gyfrifo faint i'w dalu i chi ar gyfer y flwyddyn ganlynol.

Os bydd eich incwm yn gostwng mwy na £2,500, byddwn yn adolygu'ch credydau treth ond yn anwybyddu £2,500 cyntaf y gostyngiad.

Os rhowch wybod i ni y bydd eich incwm ar gyfer y flwyddyn dreth hon yn gostwng, gallwn ddefnyddio amcangyfrif o'r hyn y bydd eich incwm ar gyfer y flwyddyn hon.

Os defnyddiwn y ffigur is hwn, mae'n bwysig eich bod yn rhoi gwybod i ni ar unwaith os bydd eich incwm yn uwch na'r hyn y gwnaethoch ei amcangyfrif, gan y gallai hyn beri gordaliad.

Os bydd eich incwm yn cynyddu

Mae'n bwysig hefyd i chi roi gwybod i ni os bydd eich incwm ar gyfer y flwyddyn hon yn uwch nag yr oedd y flwyddyn dreth ddiwethaf.

Mae'n bosibl na fydd hyn yn gwneud gwahaniaeth i'r arian a gewch yn y flwyddyn dreth hon, oherwydd byddwn yn anwybyddu'r £2,500 cyntaf o unrhyw gynnydd. Ond, os na rowch wybod i ni ar unwaith pan rydych yn gwybod y bydd eich incwm yn uwch, mae'n bosibl y telir gormod i chi pan fyddwn yn cyfrifo faint i'w dalu i chi yn y flwyddyn dreth nesaf.

Er mwyn lleihau unrhyw ordaliad, mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni am unrhyw gynnydd mewn incwm ar unwaith.

Beth sy'n digwydd ar ôl diwedd y flwyddyn dreth?

Ar ôl 5 Ebrill bob blwyddyn bydd eich taliadau'n parhau, ond maent dros dro a gallant fod yn seiliedig ar hen wybodaeth. Felly byddwn yn gofyn i chi wneud y canlynol:

- gwirio bod yr wybodaeth sydd gennym amdanoch yn gyfredol
- rhoi gwybod i ni faint o incwm a gawsoch yn ystod y flwyddyn dreth ddiwethaf

Yna, gallwn gyfrifo:

- y swm gwirioneddol o arian sy'n ddyledus i chi ar gyfer y flwyddyn dreth sydd newydd ddod i ben
- eich taliadau ar gyfer y flwyddyn dreth bresennol

Os na fyddwch yn rhoi gwybod i ni am newidiadau i'ch incwm:

- efallai na fyddwch yn cael yr holl arian y mae gennych yr hawl iddo
- gallech fod yn cronni gordaliad y bydd yn rhaid i chi ei dalu'n ôl

Enghraifft

Incwm Karl ar gyfer y flwyddyn dreth ddiwethaf oedd £22,000. Rhoddodd alwad i ni ar 6 Awst i roi gwybod ei fod wedi dechrau swydd newydd.

Amcangyfrifodd y byddai ei incwm ar gyfer y flwyddyn dreth hon yn £18,500. Gan fod ei incwm wedi gostwng £3,500, gwnaethom anwybyddu'r £2,500 cyntaf a defnyddio'r incwm o £21,000 i gyfrifo'i daliadau credydau treth newydd. Yna, dechreuodd weithio goramser ac ni ddywedodd wrthym y byddai ei incwm amcangyfrifedig yn uwch na'r hyn a ddywedodd wrthym yn wreiddiol ym mis Awst.

Arhosodd tan iddo gael ei becyn adnewyddu yn ystod y mis Mai canlynol, ac yna rhoddodd wybod i ni mai ei incwm ar gyfer y flwyddyn oedd £20,000. Gan fod ei incwm gwirioneddol wedi gostwng llai na £2,500, roedd ei hawl derfynol i gredydau treth wedi ei seilio ar incwm y flwyddyn flaenorol, sef £22,000.

Gan ein bod wedi cyfrifo credydau treth Karl yn seiliedig ar ei incwm o £21,000, yn hytrach na £22,000, achosodd hyn ordaliad. Pe bai Karl wedi rhoi gwybod i ni yn ystod y flwyddyn fod ei amcangyfrif gwreiddiol yn mynd i gynyddu oherwydd ei waith goramser, mae'n bosibl na fyddai wedi cael y gordaliad hwn.

Rydych wedi gwahanu oddi wrth eich partner, neu'n dechrau byw gyda phartner

Os ydych yn bâr, mae'n rhaid i chi fod yn rhan o hawliad ar y cyd, a hynny'n seiliedig ar eich amgylchiadau ar y cyd. Os ydych yn sengl, mae'n rhaid i chi fod wedi gwneud hawliad sengl, a hynny'n seiliedig ar eich amgylchiadau unigol. Os yw'ch partner yn gadael neu os yw partner newydd yn symud i mewn ac nid ydych yn rhoi gwybod i ni ar unwaith, mae'n bosibl y cewch eich gordalu.

Am ragor o wybodaeth am bryd i gyflwyno hawliad ar y cyd neu ar eich pen eich hun am gredydau treth,

 ewch i www.gov.uk/claim-tax-credits/joint-claims

Enghraifft

Mae perthynas Robyn a John yn dod i ben ar 13 Ionawr. Arhosodd y plant gyda Robyn ar ôl i John adael. Nid yw Robyn na John yn rhoi gwybod i ni am y newid. Mae hawl John a Robyn i gredydau treth fel pâr yn gorffen ar 13 Ionawr.

Pan mae Robyn yn dychwelyd eu datganiad blynyddol ar 27 Gorffennaf, mae'n rhoi gwybod i ni am y newid. Gan fod eu hawliad ar y cyd wedi dod i ben ar 13 Ionawr, mae gordaliad o:

- 14 Ionawr i 5 Ebrill (diwedd y flwyddyn dreth ddiwethaf)
- 6 Ebrill (dechrau'r flwyddyn dreth hon) i 27 Gorffennaf

Pe bai Robyn neu John wedi cysylltu â ni ar yr adeg y bu i John adael, byddai'r gordaliad ar eu hawliad ar y cyd wedi bod yn llai.

Nid ydych yn adnewyddu'ch credydau treth mewn pryd

Gofynnwn i chi adnewyddu'ch hawliad am gredydau treth bob blwyddyn. Rydym yn anfon pecyn adnewyddu atoch, sy'n cynnwys eich datganiad blynyddol. Mae'r pecyn yn rhoi gwybod i chi beth y mae angen i chi ei wneud, ac erbyn pryd. Os gofynnwn i chi roi ateb, ac nid ydych yn gwneud hyn mewn pryd, mae'n bosibl y cewch ordaliad ac efallai na fyddwch yn gallu hawlio credydau treth.

 I gael rhagor o wybodaeth, ewch i www.gov.uk/adnewyddu-cais-credydau-treth

Enghraifft

Mae Abdul yn cael ei becyn adnewyddu ar 3 Mai. Mae'r pecyn yn rhoi gwybod iddo fod ganddo tan 31 Gorffennaf i adnewyddu ei hawliad. Mae'n rhoi'r pecyn i'r naill ochr gyda'r bwriad o'i lenwi'n hwyrach. Ond mae'n anghofio.

Gan nad yw Abdul wedi adnewyddu ei hawliad, daw ei daliadau i ben ar 6 Awst. Gofynnwn iddo ad-dalu'r arian y mae wedi'i gael ers 6 Ebrill.

Pe bai Abdul wedi ateb mewn pryd, byddai unrhyw ordaliad a gafodd wedi bod yn llai, neu mae'n bosibl na fyddai wedi cael gordaliad o gwbl.

Bydd Abdul yn cael llythyr sy'n rhoi gwybod iddo am ei ordaliad. Os bydd yn dychwelyd ei ddatganiad blynyddol neu'n ein ffonio ni i roi'r manylion cyn pen 30 diwrnod o gael y llythyr, bydd ei gredydau treth yn cael eu hadfer ac efallai na fydd yn cael gordaliad.

Newid yn eich costau gofal plant

Efallai y byddwch yn cael gormod o gredydau treth os na fyddwch yn rhoi gwybod i ni pan fyddwch yn stopio talu am ofal plant, neu os bydd y swm yn gostwng £10 yr wythnos neu fwy ar gyfartaledd. Er enghraifft, os byddwch yn dechrau cael:

- talebau gofal plant oddi wrth eich cyflogwr
- cymorth dysgu cynnar neu addysg feithrin (er enghraifft, pan fo'ch awdurdod lleol yn Lloegr yn talu am 15 awr yr wythnos o addysg blynnydoedd cynnar am ddim i blant rhwng 3 a 4 ac i rai plant 2 oed, neu 30 awr yr wythnos o ofal plant rhad ac am ddim i rieni sy'n gweithio sydd â phlant 3 a 4 oed)
- help gyda'ch costau o unrhyw le arall

Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni hefyd os yw'ch darparwr gofal plant yn peidio â bod yn gymeradwy neu'n gofrestredig, neu os ydych yn newid i ddarparwr gofal plant cofrestredig neu gymeradwy gwahanol ac mae'r swm yn gostwng £10 yr wythnos neu fwy ar gyfartaledd.

Enghraifft

Mae 2 blentyn Marie yn mynd i'r feithrinfa 5 diwrnod yr wythnos ac mae hi'n talu costau gofal plant o £300 yr wythnos. Ym mis Medi mae ei phlentyn hynaf, Annie, yn dechrau mynd i'r ysgol ac felly nid yw'n talu am le yn y feithrinfa ar ei chyfer mwyach. Mae ei chostau gofal plant yn disgyn i £150 yr wythnos. Nid yw Marie yn rhoi gwybod i ni am y newid hwn tan fis Rhagfyr.

Nid yw'r 4 wythnos gyntaf ar ôl i gostau gofal plant Marie newid yn effeithio ar yr arian yr ydym yn ei dalu iddi, ond bydd yn rhaid iddi ad-dalu unrhyw ordaliad o'r 4 wythnos ar ôl i'w chostau gofal plant ddisgyn, hyd at fis Rhagfyr.

Mae'ch plentyn yn gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch, neu hyfforddiant cymeradwy

Mae'n rhaid i chi roi gwybod i ni ar unwaith os yw'ch plentyn yn gadael addysg amser llawn nad yw'n addysg uwch, neu hyfforddiant cymeradwy. Mae'n rhaid i chi roi gwybod i'r Swyddfa Budd-dal Plant hefyd. Os ydych yn oedi, gallech gael gormod o gredydau treth a Budd-dal Plant.

Enghraifft

Mae Victor, mab hynaf Olga, yn dechrau ei lefelau A yn y coleg ym mis Medi. Erbyn mis Hydref, mae'n penderfynu gadael y coleg ac yn cael swydd amser llawn yn lle hynny.

Nid yw Olga'n rhoi gwybod i ni am hyn tan y mis Mawrth olynol.

Mae'r holl gredydau treth a gafodd ar gyfer Victor o fis Hydref i fis Mawrth yn ordaliad.

Cynnwys plant ar eich hawliad

Os ydych yn cynnwys plentyn nad yw'n byw gyda chi ar eich hawliad, neu os ydych yn cael credydau treth ar gyfer plentyn ac mae'n mynd i fyw gyda rhywun arall, mae'n bosibl y cewch eich gordalu. Mae hyn yr un fath ar gyfer Budd-dal Plant hefyd.

Enghraifft

Mae plant Raj yn byw gydag ef ac mae'n cael credydau treth ar eu cyfer.

Yna, maent yn mynd i fyw gyda'u mam, Vimla, sydd yn dod yn brif ofalwr iddynt.

Ni roddodd Raj wybod i ni nad oedd ei blant yn byw gydag ef mwyach.

Nid oes ganddo hawl i'r arian a gafodd pan nad oedd y plant yn byw gydag ef.

Bydd yn rhaid iddo ad-dalu'r swm a ordalwyd nawr.

Rydych yn rhoi'r gorau i weithio neu'n lleihau'ch oriau

Os ydych yn rhoi'r gorau i weithio neu'n lleihau'ch oriau ac yn peidio â rhoi gwybod i ni, gallech gael gordaliad.

I gael rhagor o wybodaeth am newidiadau yn eich oriau gwaith,

 ewch i www.gov.uk/cymraeg a chwilio am WTC2

Enghraifft

Mae Sandra'n hawlio Credyd Treth Gwaith yn unig gan nad oes ganddi blant. Ar 3 Mai, mae hi'n lleihau ei horiau gwaith o 32 awr i 14 awr yr wythnos, ond nid yw'n rhoi gwybod i ni tan 12 Gorffennaf.

O dan yr amgylchiadau hyn, rydym yn parhau i drin person fel pe bai'n gweithio'i hen oriau am y 4 wythnos gyntaf, oni bai ei fod yn hawlio Credyd Cynhwysol yn ystod y cyfnod hwnnw. Mae Sandra, felly, yn parhau i gael ei thrin fel pe bai'n gweithio 32 awr yr wythnos am y 4 wythnos gyntaf ar ôl iddi leihau ei horiau. Golyga hyn nad oes ganddi hawl i Gredyd Treth Gwaith o 31 Mai ymlaen. Gofynnwn iddi ad-dalu'r arian a gafodd o 31 Mai hyd at 12 Gorffennaf.

Rydych yn cael budd-daliadau ar sail cyfraniadau

Mae Lwfans Ceisio Gwaith ar sail cyfraniadau a Lwfans Cyflogaeth a Chymorth ar sail cyfraniadau, er enghraifft, yn cyfrif fel rhan o'ch incwm ar gyfer credydau treth.

Dyfernir budd-daliadau ar sail cyfraniadau pan fyddwch wedi talu neu'ch credydu â chyfraniadau Yswiriant Gwladol Dosbarth 1 neu Ddosbarth 2 yn y blynyddoedd treth perthnasol.

Mae'ch hysbysiad budd-dal yn nodi a ydych yn cael budd-dal ar sail cyfraniadau. Os na rowch wybod i ni eich bod yn cael hwn, efallai y telir gormod o gredydau treth i chi ac y bydd yn rhaid i chi eu had-dalu.

Rydych yn cael budd-daliadau ar sail incwm

Rhoddir Lwfans Ceisio Gwaith ar sail incwm neu Lwfans Cyflogaeth a Chymorth ar sail incwm pan nad ydych wedi talu na'ch credydu â digon o gyfraniadau Yswiriant Gwladol.

Os ydych yn cael y budd-daliadau hyn ar sail incwm, byddwn yn talu'n awtomatig i chi'r swm uchaf y mae gennych hawl iddo ar gyfer unrhyw gredydau treth y gallwch eu hawlio.

Os byddwch yn rhoi gwybod i ni eich bod yn cael budd-dal ar sail incwm, pan rydych yn cael budd-dal ar sail cyfraniadau, efallai y telir gormod o gredydau treth i chi ac y bydd yn rhaid i chi eu had-dalu.

Enghraifft

Mae Ben a Claire yn cael credydau treth. Enillodd Claire £16,000 y flwyddyn ddiwethaf ac mae hi'n gweithio amser llawn. Enillodd Ben £10,000 y flwyddyn ddiwethaf ac mae'n gweithio rhan amser. Ym mis Mehefin, mae Ben yn colli ei swydd ac yn hawlio Lwfans Ceisio Gwaith. Gan ei fod wedi talu digon o gyfraniadau yn ystod y cyfnod perthnasol, mae'n gymwys ar gyfer Lwfans Ceisio Gwaith ar sail cyfraniadau.

Mae Ben a Claire yn rhoi gwybod i ni ar gam fod Ben yn cael Lwfans Ceisio Gwaith ar sail incwm. Oherwydd hyn, rydym yn talu uchafswm yr hawl iddynt.

Mae Ben yn ein ffonio ym mis Hydref i roi gwybod i ni am ei swydd newydd a'i enillion.

Mae hefyd yn rhoi gwybod i ni iddo gael Lwfans Ceisio Gwaith ar sail cyfraniadau, mewn gwirionedd, ac nid ar sail incwm.

Gwnaethom dalu uchafswm y credydau treth i Ben a Claire ar gyfer y cyfnod yr oeddem yn credu ei fod yn cael Lwfans Ceisio Gwaith ar sail incwm.

Golygai hyn eu bod wedi cael gormod o arian, ac mae ganddynt ordaliad nawr.

Yn aml telir credydau treth ymlaen llaw

Rydym yn aml yn talu credydau treth ymlaen llaw, felly dylech roi gwybod i ni am unrhyw newidiadau ar unwaith, er mwyn osgoi cronni gordaliad.

Enghraifft

Mae Melissa'n symud i mewn gyda Sam ar 15 Chwefror ac yn rhoi gwybod i ni ar yr un diwrnod. Dywedir wrthi y bydd ei hawliad fel person sengl yn dod i ben.

Cafodd Melissa daliad pedair wythnos ar 12 Chwefror, ond roedd hwn yn cwmpasu ei chredydau treth hyd at 28 Chwefror.

Gofynnir i Melissa ad-dalu'r arian a dalwyd o 15 Chwefror i 28 Chwefror gan y daeth ei hawliad sengl i ben ar 14 Chwefror.

Nid ydych yn gwirio'ch hysbysiad o ddyfarniad ac yn rhoi gwybod os yw'n anghywir

Weithiau rydym yn cael pethau'n anghywir. Dylech wirio'ch hysbysiad o ddyfarniad a rhoi gwybod i ni ar unwaith os oes unrhyw beth o'i le, ar goll neu'n anghyflawn. Defnyddiwch y rhestr wirio a anfonwyd gyda'r hysbysiad o ddyfarniad i'ch cynorthwyo i wneud hyn.

Os na wnewch hyn cyn pen 30 diwrnod, efallai y bydd yn rhaid i chi ad-dalu unrhyw ordaliad.

Enghraifft

Anfonir hysbysiad o ddyfarniad at Michael ar 10 Mehefin sy'n nodi ar gam ei fod yn anabl. Nid yw'n gwirio'i hysbysiad o ddyfarniad yn gywir gan ddefnyddio'r rhestr wirio. Felly nid yw'n gweld y camgymeriad hwn tan iddo gael pecyn adnewyddu y mis Ebrill olynol. Wrth ffonio i adnewyddu ei hawliad, mae'n rhoi gwybod i ni fod ei hysbysiad o ddyfarniad yn anghywir.

Mae'r holl arian ychwanegol y mae Michael wedi'i gael ar gyfer anabledd yn ordaliad. Er mai ni wnaeth y camgymeriad yn y lle cyntaf, gan nad oedd Michael wedi rhoi gwybod i ni am y camgymeriad mewn pryd, bydd yn rhaid iddo ad-dalu'r gordaliad.

Rydych yn hawlio Credyd Cynhwysol

Mae Credyd Cynhwysol yn cynorthwyo pobl sydd ar incwm isel neu'n ddi-waith, ac mae'n disodli'r ystod o fudd-daliadau presennol, gan gynnwys credydau treth. Mae'ch cynhwysra i hawlio Credyd Cynhwysol yn dibynnu ar eich amgylchiadau personol. Ni allwch gael credydau treth a thaliadau Credyd Cynhwysol ar yr un pryd.

Os byddwch yn hawlio Credyd Cynhwysol, bydd eich dyfarniad credydau treth yn dod i ben ar y diwrnod cyn i'ch hawliad am Gredyd Cynhwysol ddechrau, hyd yn oed os nad ydych yn gymwys ar gyfer Credyd Cynhwysol. Mae hyn yn golygu y gallech gael rhywfaint o daliadau credyd treth ar gyfer cyfnod yr ydych wedi hawlio Credyd Cynhwysol ar ei gyfer, a bydd yn rhaid i chi eu had-dalu.

Er mwyn gwneud yn siŵr eich bod wedi cael yr arian iawn ar gyfer cyfnod eich dyfarniad, byddwn yn gofyn i chi gwblhau'ch dyfarniad credydau treth a byddwn yn anfon Adolygiad o Ddyfarniad atoch.

Enghraifft

Mae Angela yn hawlio Credyd Treth Gwaith yn unig gan nad oes ganddi blant. Dyfarnir £1,800 iddi, ar sail ei hincwm o £12,000. O 6 Ebrill ymlaen, mae enillion Angela yn cynyddu i £20,000. Pe bai hi wedi rhoi gwybod am y cynnydd, byddai hyn wedi gostwng ei dyfarniad credydau treth i £1,000.

Ar 6 Hydref, mae'n gwneud hawliad am Gredyd Cynhwysol, sy'n dod â'i hawl i gredyd treth i ben o'r diwrnod blaenorol.

Mae CThEM yn cwblhau ei dyfarniad ar gyfer rhan o flwyddyn (yr enw ar hyn yw 'cwblhau yn ystod y flwyddyn') ac yn cyfrifo ei hawl i gredyd treth ar gyfer 6 Ebrill i 5 Hydref fel £500.

Talwyd £900 iddi hyd at 5 Hydref, sy'n golygu ei bod wedi cael gordaliad o £400 ar gyfer cyfnod ei dyfarniad, am iddi fethu â rhoi gwybod i CThEM am y newid yn ei hincwm.

Rydych yn hawlio Gofal Plant sy'n Rhydd o Dreth

Ni allwch gael Gofal Plant sy'n Rhydd o Dreth ar yr un pryd ag yr ydych yn cael Credyd Treth Gwaith, Credyd Treth Plant, Credyd Cynhwysol neu dalebau gofal plant.

Mae'r cynllun sydd o'r budd mwyaf i chi yn dibynnu ar eich sefyllfa.

Er mwyn darganfod p'un yw'r opsiwn gorau i chi,

 ewch i www.gov.uk/childcare-calculator

Bydd eich credydau treth yn dod i ben ar unwaith os byddwch yn gwneud cais llwyddiannus am Ofal Plant sy'n Rhydd o Dreth.

Os cawsoch gredydau treth yn ystod y cyfnod pan oeddech yn hawlio Gofal Plant sy'n Rhydd o Dreth, bydd yn rhaid i chi dalu'r taliadau credydau treth yn ôl.

Os byddwn yn gwneud camgymeriad

I'n cynorthwyo i gael eich dyfarniad yn gywir, ac i osgoi cronni gordaliad, mae'n bwysig eich bod yn bodloni'n cyfrifoldebau a'ch bod chithau'n bodloni'ch rhai chi.

Os methwn â bodloni'n cyfrifoldebau, ond rydych yn bodloni'ch rhai chi i gyd, ni fyddwn yn gofyn i chi ad-dalu gordaliad cyfan.

Fel arfer mae'n rhaid i chi ddadlau yn erbyn adennill gordaliad cyn pen 3 mis i ddyddiad:

- eich hysbysiad o benderfyniad terfynol
- y penderfyniad ar eich hysbysiad o Adolygiad Blynyddol (os adnewyddir eich dyfarniad yn awtomatig)
- eich Datganiad o Gyfrif
- y penderfyniad ar eich hysbysiad o Adolygiad o Ddyfarniad (os daeth eich dyfarniad i ben yn awtomatig o ganlyniad i hawliad am Gredyd Cynhwysol)
- y llythyr sy'n rhoi ein penderfyniad ynghylch eich ailystyriaeth orfodol
- y llythyr oddi wrth y Gwasanaeth Tribiwnlysoedd neu Apeliadau sy'n rhoi eu penderfyniad i chi ynghylch eich apêl

Gallwch ond dadlau yn erbyn ad-dalu gordaliad a gafwyd yn y flwyddyn dreth y mae'r hysbysiad neu'r llythyr yn ymwneud â hi. Fel arfer, ni allwch ddadlau yn erbyn gordaliadau a gafwyd mewn blynyddoedd treth cynharach. Byddwn ond yn derbyn dadl hwyr o dan amgylchiadau eithriadol, er enghraifft, os oeddech yn yr ysbyty am y cyfnod hwnnw o 3 mis ac nid oedd neb arall yn gallu delio â'ch materion.

Os byddwch yn anfon dadl atom, byddwn yn parhau i adennill y gordaliad wrth ystyried eich anghydfod.

Gallwch gael arweiniad manylach yn ein taflen COP26, 'Yr hyn sy'n digwydd os ydym wedi talu gormod o gredydau treth i chi'. Er mwyn cael copi o'r daflen hon,

 ewch i www.gov.uk/cymraeg a chwilio am COP26, neu gallwch ffonio Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM os nad ydych yn gallu cyrchu'r rhyngwrwyd

Enghraifft

Mae gan Barbara ddau o blant ac mae'n cael credydau treth. Ym mis Tachwedd, mae ei phlentyn hynaf, Julie, yn gadael yr ysgol ac yn dechrau gweithio. Mae Barbara yn cysylltu â ni ar unwaith i roi gwybod am y newid. Nid ydym yn nodi'r newid tan fis Ionawr, ac rydym yn dangos dyddiad gadael Julie fel mis Ionawr.

Mae Barbara yn ffonio i roi gwybod i ni am y camgymeriad cyn gynted â'i bod yn cael ei hysbysiad o ddyfarniad diwygiedig, ond nid ydym yn ei gywiro tan fis Mawrth. Byddem yn cywiro'r penderfyniad er mwyn tynnu Julie o'r dyfarniad o fis Tachwedd ymlaen. Gan fod Barbara wedi bodloni ei chyfrifoldebau, ond na wnaethom fodloni ein rhai ni, nid ydym yn gofyn i Barbara ad-dalu'r holl ordaliad a gafodd rhwng mis Tachwedd a mis Mawrth.

Rhagor o wybodaeth

Rydym yn rhoi gwybod i chi pa newidiadau y mae angen i chi roi gwybod i ni amdanynt yn y rhestr wirio TC602(SN), 'Gwirio eich hysbysiad o ddyfarniad credydau treth', yr ydym yn ei hanfon atoch gyda phob hysbysiad o ddyfarniad.

 Gallwch wylfio fideo hefyd ynglŷn â gordaliadau a'r mathau o newidiadau y dylech roi gwybod i ni amdanynt yn www.youtube.com/watch?v=TbxASgkJO

Os nad yw'r daflen hon yn ateb eich holl gwestiynau, ac os nad ydych yn gwybod o hyd pam mae gennych ordaliad, cysylltwch â ni. Gallwch wneud y canlynol:

- ffonio Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM ar 0300 200 1900
- defnyddio *Next Generation Text (NGT) relay* drwy ddeialu 18001 0345 300 3900 (os na allwch glywed neu siarad dros y ffôn)

ar gyfer ein horiau agor, ewch i www.gov.uk/contact-hmrc

- ysgrifennu atom yn y cyfeiriad canlynol:
Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM, HMRC, BX9 1ST

Pan fyddwch yn cysylltu â ni, rhowch wybod beth yw'ch:

- enw llawn
- rhif Yswiriant Gwladol
- rhif ffôn yn ystod y dydd

Os ydych, ar ôl cael eglurhad, yn dal i anghytuno y dylem ofyn i chi ad-dalu gordaliad, gallwch ofyn i ni edrych ar hyn unwaith eto. Dadlau yn erbyn gordaliad yw'r enw a roddwn ar hyn. I wneud hyn, llenwch a dychwelwch ffurflen TC846, 'Gordaliad Credydau Treth'. Gallwch gael copi:

ar-lein, ewch i www.gov.uk/cymraeg a chwilio am TC846

- drwy ffonio Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEM os nad ydych yn gallu cyrchu'r rhyngwyd

Gallwch ysgrifennu atom yn lle hynny, ond rhaid i chi sicrhau eich bod yn rhoi'r manylion llawn i ni, gan gynnwys:

- y flwyddyn dreth ar gyfer y gordaliad y dadleuir yn ei erbyn
- os a phryd y gwnaethoch gysylltu â ni
- pam rydych yn credu bod y gordaliad wedi digwydd
- pam rydych yn credu na ddylech orfod ad-dalu'r gordaliad

Arweiniad yn unig yw'r nodiadau hyn sy'n adlewyrchu'r sefyllfa ar adeg eu hysgrifennu. Nid ydynt yn effeithio ar unrhyw hawl i apelio.

Grŵp Gwasanaethau Cwsmeriaid CThEM

Ebrill 2021 © Hawlfraint y Goron 2021

CThEM 04/21